

MEDEDELINGENBLAD

VERENIGING
VAN
VERZAMELAARS
VAN
OUDE FONDSSEN

Zesde jaargang nr 4

december 1984

INHOUD	pagina
Nummer 25	3
Nederlandsche Mij. voor Electriciteit en Metallurgie	4
Sectie Russ. Spoorwegen	10
Ruilbeurs Leeuwarden	10
Wapen op Russische obligaties	10
Veiling Sc iporama	12
Veiling De Zon	14
Fremde Historischer Wertpapiere	14
Veiling Eric Boone	16
Tentoonstelling	17
Ruilbeursposter	18
Mail-Bid 4 1984	19
Agenda	22

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Redactie en sekretariaat
Postbus 17071 1001 JB Amsterdam
Telefoon 020-953559 (uitsluitend na 20.00 uur)
Kontributie: f 30,- per kalenderjaar (entreegeld f 10,-)
Amrobank: rekening nr 42.10.19.689
Postgiro Amrobank nr 13.56.46

Dit blad verschijnt 4x per jaar

© Copyright V.V.O.F. 1984

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie

INHOUD	pagina
Nummer 25	3
Nederlandsche Mij. voor Electriciteit en Metallurgie	4
Sectie Russ. Spoorwegen	10
Ruilbeurs Leeuwarden	10
Wapen op Russische obligaties	10
Veiling Sciporama	12
Veiling De Zon	14
Fremde Historischer Wertpapiere	14
Veiling Eric Boone	16
Tentoonstelling	17
Ruilbeursposter	18
Mail-Bid 4 1984	19
Agenda	22

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Redactie en sekretariaat
Postbus 17071 1001 JB Amsterdam
Telefoon 020-953559 (uitsluitend na 20.00 uur)
Kontributie: f 30,- per kalenderjaar (entreegeld f 10,-)
Amrobank: rekening nr 42.10.19.689
Postgiro Amrobank nr 13.56.46

Dit blad verschijnt 4x per jaar

© Copyright V.V.O.F. 1984

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie

dit nummer tot stand heeft kunnen komen door meer aangeleverde copy, en dat het blad daarom vaker per jaar kon verschijnen.

DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VOOR ELECTRICITEIT EN METALLURGIE

Wij willen in ons clubblad, mede in verband met het feit dat wij dit jaar het eeuwfeest van de openbare electriciteitsvoorziening in Nederland vieren, aan de geschiedenis van deze maatschappij aandacht besteden.

Als voorloper van deze Mij. vond op 24 november 1878 de oprichting plaats van de Electriche Verlichting Mij. Wisse, Piccaluga & Co. te 's-Gravenhage.

Tot het verwezenlijken van dit doel verbonden zich bij acte van vennootschap: W.J.Wisse, onderdirecteur bij de Rijkstelegraaf te Den Haag, A.Piccola, werktuigkundige te Amsterdam en A.C. van Rhijn, commies bij het Departement van Financiën.

Wisse, die de initiatiefnemer was en daartoe van de Minister een voorlopige vrijstelling van zijn functie kreeg, had zich op 11 oktober met een adres aan de Haagse gemeenteraad gewend waarin hij verzocht hem, onder nader te bepalen voorwaarden, concessie te verlenen tot de aanleg en de exploitatie eener electriche verlichting binnen de gemeente, voor een tijdvak van twintig achtereenvolgende jaren."

Naast aanprijzing van haar kwaliteit, gaf Wisse hoog op van de "onkostbaarheid" van electriche verlichting in vergelijking met die van de bestaande koolgasbedrijven van gemeenten en particulieren.

Als voorbeeld voerde hij de ontwikkelingen in Frankrijk aan. Door studie en persoonlijk onderzoek, schreef Wisse, was hij ervan overtuigd geraakt dat ook in Nederland electriche licht het gaslicht spoedig zou vervangen.

Sedert 1867, bij zijn opleiding tot telegrafist, had Wisse zich met de beginselen van de electriciteitsleer vertrouwd gemaakt.

Dat Antoine Piccaluga (1811-'84), geboren te Geneve, eveneens en wel zeer vroeg bij de electrotechniek betrokken is geweest, getuigt de door hem in 1845 voor de Hollandsche IJzeren Spoorweg Mij. aangelegde telegraaflijn tussen Amsterdam en Haarlem.

Bij de Kamer van Koophandel te Den Haag had Wisse voor zijn plan adhesie gevraagd, maar nog voor dit daar ter sprake kwam, werd de concessie-aanvraag in de raadszitting van 5 november 1878 al van de hand gewezen.

De geringe ervaring op dit gebied vormde afdoende bezwaar om zich voor een zo lange tijdsduur vast te leggen, nog afgezien van het "grootte nadeel" dat de gemeentelijke gasfabriek zou ondervinden.

Meer ontvankelijk, zeker voor het novum als zodanig, toonde zich de KvK die, hoewel zij jegens het genomen raadsbesluit achteraf geen bedenkingen wenste te uiten, toch haar stemdeed horen. En wel, dat: "de omstandigheid, dat de gemeente een eigen gasfabriek exploiteert, nimmer aanleiding kan zijn om een nieuw soort van verlichting te weren, indien deze, uit welk oogpunt ook, nuttig kan zijn voor 't algemeen; endat het de pligt is der gemeentebesturen om het oog geopend te houden voor de verbeteringen, die de wetenschap ook ten deze ongetwijfeld zal aanbrengen."

Daadwerkelijke steun van een commissie uit de Kamer, in het bijzonder door haar voorzitter Dr. J. Th. Mouton, alsook de aanwending van haar invloed tegen bureaucratische plagerijen door gemeenteambtenaren, begeleiden de onderneming bij haar eerste schreden als electrisch installatiebedrijf.

In oktober 1879 werd de firma in een commanditaire vennootschap omgezet, waarbij Leon Simon Enthoven, ondervoorzitter van de KvK en mede eigenaar van de metaalfabriek L. J. Enthoven & Co. te Den Haag, als beherend vennoot plaats nam naast de drie eerder genoemde firmanten.

Wisse belastte zich met de technische exploitatie, in het bijzonder electrische verlichting, Piccaluga met de werktuigkunde en chemische zijde van het bedrijf, terwijl Enthoven het commerciële beheer op zich nam; Van Rhijn voerde de administratie.

De doelstelling van de nieuwe vennootschap luidde:

- de invoering, exploitatie en verschaffing van electrisch licht in Nederland en in Nederlandsche buitenbezittingen;
- de toepassing van electro-metallurgie in haar geheelen omvang;
- het drijven van den commissiehandel voor het huis Siemens & Halske te Berlijn, de uitoefening van de agenturen voor het huis Fetu et Deliege te Luik (gasmotoren) en van zoodanige andere als

solide bekende handelshuizen, welke der vennootschap nader mogten worden aangeboden".

Na een kortstondig pied-à-terre elders in de stad, vestigde de Electriche Verlichting-Maatschappij zich aan de Z.O. Buitensingel te Den Haag. In 1880, het jaar waarin Wisse zijn dienstverband bij de Rijkstelegraaf definitief beëindigde, vond de oprichting plaats van een nevenbedrijf, n.l. een fabriek voor electro-metallurgie, die het vergulden, verkopen en vernikkelen van metalen ten doel had.

De ernst waarmee deze zaak wordt opgevat, wettigt het vermoeden dat zij een schone toekomst tegemoet gaat, zo meldt de KvK in haar jaarverslag over dit zelfde jaar.

Aanzien en vertrouwen bezat de onderneming des te meer, doordat zij in 1879 van Siemens & Halske te Berlijn de alleen-vertegenwoordiging voor Nederland en Koloniën had verworven.

Het wekte bij beide een hoge verwachting, waarvan Werner von Siemens in een brief aan zijn broer Carl van 2 januari 1882 een treffende momentopname naliet:

"Unser holländischer Agent, Wisse, ist hier und hat kolossale Projekte für Holland für Beleuchtung und electriche Bahnen in der Tasche. Der Mann ist tüchtig und macht gute Sachen. Er will meiner Ansicht nach ganz Amsterdam beleuchten da die alte Gasanstalt im nächste Jahr aufhört".

Na 1881 treedt er een duidelijke toeneming op van het aantal verlichtingsprojecten.

In de Parkschouwburg te Amsterdam plaatst Wisse, Piccaluga & Co. een installatie voor 1400 gloeilampen (Swan) en acht booglampen van Siemens.

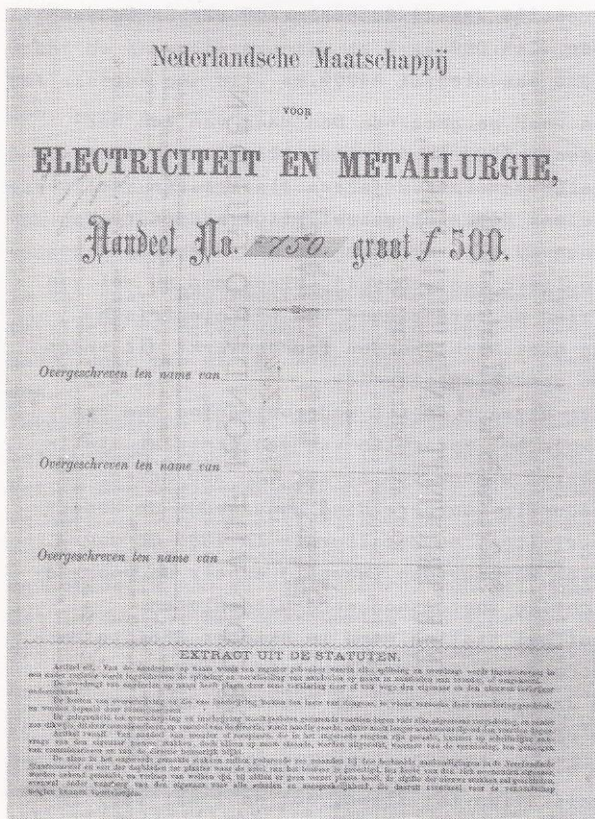
Ook in schouwburgen te Haarlem en Den Haag brengt zij electriche verlichting aan, evenals bij enkele spoorwegstations.

Een primeur is de electriche trambaanaanleg van Zandvoort-bad naar kostverloren, die in juni 1882 gereed kwam.

In 1883 wordt melding gemaakt van grote bestellingen uit Nederlandsch-Indië, waaronder een door de Sultan van Soerakarta.

De illuminatie bij de ingang van de Rotterdamsche Passage was met de verlichtingsinstallatie van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te Den Haag (1879) en het hoofdkantoor van de Rijkstelegraaf te Amsterdam (1880) een der eerste verlichtingsprojecten van de maatschappij van Wisse.

Voor het uitvoeren van dit nieuwe werk, waarbij de van Siemens & Halske betrokken onderdelen en materialen door het Haagse bedrijf werden "montiert und in Betrieb gesetzt", bleek het aanvankelijk onmogelijk om in Nederland geschikte werklieden te vinden, zodat deze uit het buitenland moesten worden aangetrokken. Het vormde een probleem, dat na enkele jaren kon worden overwonnen. Omstreeks 1885 verschaftte de onderneming emplooi aan ongeveer 50 vaste werknemers.

Drie jaar eerder, in 1882, was zij als gevolg van de bedrijfsuitbreiding omgezet in de N.V. Nederlandsche Maatschappij voor Electriciteit en Metallurgie.

In het Maatschappelijk Kapitaal, dat op f 1 miljoen werd vastgesteld en dat voor 1 januari 1888 diende te worden volgestort, namen bij de eerste intekening de volgende aandeelhouders deel:

- L.S. Enthoven, koopman, 68 aandelen f 34.000,
- A.C. van Rhijn, industrieel, 48 aandelen f 24.000,
- A. Piccaluga, werktuigkundige, 48 aandelen f 24.000,

M. Giebert, bankier, 40 aandelen, f 20.000,-,
L.J.E. Hajenius, oud-zeeofficier, 32 aandelen, f 16.000,-,
G.F.C. Rose, oud-zeeofficier, 36 aandelen, f 18.000,-,
J. Stam, directeur der Staatsloterij en lid van de Gemeenteraad
van 's-Gravenhage, 32 aandelen, f 16.000,-,
Jhr.Mr. J.F. Schuurbecque Boeije, advocaat en procureur, 16 aand.
f 8.000,-
H. Raat, oud-burgemeester van Maastricht, 16 aandelen, f 8.000,-,
W.A. Schroot, architect en lid van de Gemeenteraad van 's-Graven-
hage, 8 aandelen, f 4.000,-,
M.L. Schroot, architect, 8 aandelen, f 4.000,-.

Het in behandeling nemen door de gemeente Den Haag van een her-
nieuwde concessieaanvraag in 1883 geeft uitdrukking aan de ken-
tering die meer in het algemeen optrad jegens elektrische verlich-
ting. Hoewel het college van B&W niet geacht wilde worden reeds
dan het uitzicht te openen op het verlenen van een dergelijke be-
williging aan een particuliere maatschappij, bleek men nu wel van
oordeel te zijn, dat gezien de vorderingen van het elektrisch
licht, deze ontwikkeling niet mocht worden tegengewerkt uit vrees
voor concurrentie aan de gemeentegasfabriek.

Er bestond derhalve geen bezwaar om tot wederopzegging toe een
vergunning af te geven voor het oprichten van een centraal stati-
on en het leggen van kabels, binnen een straal van 500 meter.
Na een tijdrovende procedurele voorbereiding aanvaardde de Neder-
landsche Mij. voor Electriciteit en Metallurgie in 1885 de door
B&W als voorlopig gestelde voorwaarden, waarbij echter de voorzie-
ning van openbare verlichting vooralsnog werd uitgesloten.
Voor de bouw van het centraal station werd in oktober 1886 te Ber-
lijn door Wisse het contract met Siemens & Halske getekend.
In de financiering werd deelgenomen door de Deutsche Bank en
Delbrück, Leo & Co. , te Berlijn.

Aldus kwam in de Haagse binnenstad, naar de maatstaven van die
tijd, een modern centraalstation tot stand, dat op 1 mei 1889 in
werking trad.

De Kamer van Koophandel, die er mede voor had geijverd wijdde er
de volgende passage aan:

"Het centraalstation aan het Hofsingel werd voltooid en in gereed-
heid gebracht.

Het aantal aangesloten lampen bereikte ongeveer een getal van 2000.

De machine-installatie bestaat uit drie stoomketels en 4 stoommachines met 8 dynamo-electrische machines, die 120000 gloeilampen van 16 NK kunnen aansluiten.

De straatgeleidingen omvatten een belangrijk deel der oude stad. Ook in het buitenland, namelijk in Luxemburg en Noord-Italië heeft de Maatschappij enige concessies.

Zij heeft mede een filiaal te Amsterdam en zag zich met vele leveranties op electronisch gebied belast.

Zij had gemiddeld 70 vaste werklieden in dienst.

Mocht de gemeente evenals de Regering haar steunen, dan zal ook het streven der Mij. om velen landgenoten een bestaan aan te bieden, worden bevorderd".

De door de Mij. in 1886 aangevraagde concessie voor het bouwen van vier centraalstations te Amsterdam werd niet ingewilligd. Ook in de volgende jaren werden er door Wisse offertes uitgebracht voor het bouwen in Amsterdam, ook deze hadden geen resultaat.

In het jaar 1891 raakte de Nederlandsche Maatschappij voor Electriciteit en Metallurgie met wie Siemens & Halske in zee was gegaan, door een al te expansief gedrag in financiële moeilijkheden.

Tekortkomingen in het ondernemingschap van Wisse en zijn medebestuurders traden aan het licht naarmate de zaken groeiden. Wel in het bijzonder bleken die uit de overmoedige participatie in de bouw van een centraalstation te Fano en Modena in Noord-Italië en die te Luxemburg; met als nasleep daarvan een mislukte consolidatie van de financiering van het Haagse centraalstation. Dit leidde tot een opeenhoping van schulden aan Siemens & Halske, die in 1891 het einde van de Mij. tengevolge had.

Op 3 juni 1891 verscheen er een circulaire van de Hollandsche Bank, de Vos & Vreede te 's-Gravenhage, die mededeelt dat tot liquidatie der Mij. zal worden overgegaan, daar ten minste 75% van het kapitaal verloren is gegaan.

Bovenstaande gegevens zijn met toestemming van de auteur, de Weledelgeboren heer A. Heerding, uit zijn boek "Het ontstaan van de Nederlandse Gloeilampenindustrie" uitgegeven bij Martinus Nijhof, overgenomen.

SECTIE RUSSISCHE SPOORWEGEN

In de laatste bijeenkomst van leden der sectie werd, na gedane suggestie, besloten ook eens in het Noorden te vergaderen.

Als vergaderdatum is vastgesteld zaterdag 19 januari 1985 en als vergaderplaats LEEWARDEN.

Aan alle bij de sectie bekende verzamelaars van Russische Spoorwegobligaties zal t.z.t. een oproep gezonden worden.

Zij die overtollige stukken in de verzameling hebben geven wij in overweging die mede te nemen, omdat er ruimschoots gelegenheid zal worden gegeven tot onderlinge koop/verkoop/ruiling.

S.D. Feenstra, voorzitter der sectie.

ALGEMENE RUILBEURS IN LEEWARDEN

Naar aanleiding van het initiatief van de Sectie Russische Spoorwegen om een ruilbeurs te gaan beleggen in Leeuwarden, heeft het bestuur, in samenspraak met de heer Feenstra gemeend om ook voor alle leden een ruilbeurs aldaar te gaan houden.

Leden die wensen te komen moeten wij helaas nog melden dat de plaats van handeling bij het ter perse gaan van dit nummer nog niet bekend was. Wij verzoeken een ieder die wil komen om telefonisch contact op te nemen met 020-953559, na 8 uur 's avonds.

HET WAPEN OP DE RUSSISCHE OBLIGATIES

door S.D. Feenstra, oud H.B.S.-leraar.

Velen van onze lezers zal het interesseren, dat dit wapen niet zo maar na een ontwerp verscheen, maar dat er een geschiedenis aan verbonden is. De redactie van het mededelingenblad geeft mij gelegenheid die te vertellen in dit nummer, waarvoor bij dezen dank.

In 1453 veroveren de Turken Constantinopel en het Byzantijnse Rijk. De binding tussen de Russische Kerk met het Byzantium verdwijnt.

Dan komt in 1462 Iwan III op de troon van wat toen nog was het grootvorstendom Moskou. Deze Iwan III, later genaamd Iwan de Grote, breidt zijn gebied met macht, list en intriges uit; de Russische Staat wordt een begrip.

Moskou is het centrum van de Grieks-Orthodoxe Kerk en in Rome heerst de Rooms Katholieke Kerk.

De Paus streeft naar hereniging met de Russische Kerk. Hij krijgt het voorelkaar om een pupil van hem, geheten Zoë Paleologus, roepnaam Sophie, in 1472 te laten trouwen met Iwan. Deze had daar wel oren naar; Sophie was namelijk een nicht van de laatste Byzantijnse Keizer. Iwan's prestige zou dus stijgen.

Het huwelijk gaat door; er komt een stel hoogwaardigheidsbekleders vanuit Rome naar Moskou. De kerk van Rome droomt van fusie en dus machtsuitbreiding.

Maar dat pakt anders uit dan gedroomd werd. Iwan III moet van die plannen niets hebben. Dus stuurt hij het hele gezelschap na het luisterrijk voltrokken huwelijk gezwind naar Rome terug. Hij wil de baas blijven over Staat en Kerk.

Van de kerkelijke eenheid komt dus niets, maar wel ziet Moskou zich als opvolger van het Byzantium.

Iwan en Sophie zijn heel verschillend van aard; hij is traag, zij is er eentje die van wanten weet. Door haar drijfkracht gebeurt er veel.

Het uiterlijk vertoon, vindt zij, moet beter worden; de Staat moet een zegel hebben en de vorst een titel.

De oplossing werd dra door Sophie gevonden. Zij kwam uit het oude Byzantium, dus werd het Byzantijns symbool van de vroegere Romeinse legioenen, namelijk de tweehoofdige adelaar, overgenomen en tot zegel van de Staat verheven. U vindt dit op de Russische obligaties.

De titel was ook fluks gevonden. In Rome had men vroeger de Caesar; afgeleid daarvan laat Iwan III, onder pressie van Sophie, zich nu tsaar noemen.

VEILINGVERSLAGEN

Het begin van het nieuwe verzamelseizoen kenmerkt zich immer als de periode van de grote veilingen.

VEILING SCRIPORAMA d.d. 15 SEPTEMBER TE 'S-GRAVENHAGE

Alle bij Scriporama bekende verzamelaars hadden keurig op tijd de 591 kavels tellende catalogus ontvangen. Op de Amsterdamse Effectenbeurs zochten "de oude jongens" elkaar op en bespraken de komende veiling. En terecht, want onze leden Vrolijk en Verhoeven hadden kans gezien een veiling te verzorgen van internationale allure. Nogmaals gezegd: een piekfijne catalogus met duidelijke omschrijving van de kavels, zowel wat de kwaliteit betreft als de voorstelling.

Diverse leden en belangstellenden maakten van de gelegenheid gebruik om reeds op vrijdagmiddag een blik te werpen op het aangeboden materiaal.

Zaterdagochtend vulde de zaal zich geleidelijk met veel belangstellenden. Oude bekenden groetten elkaar en onder het genot van een kopje koffie en een koekje-wat werd deze, door de veilinghouders aangeboden versnapering door allen op prijs gesteld-werden de laatste snuffelaars vriendelijk verzocht een plaats op te zoeken wegens het aanvangen der veiling.

Zoals deze bezoeker al eerder opmerkte was het een veiling van internationaal niveau, want we hoorden op diverse plaatsen frans, Duits, waals en engels spreken.

In vlot tempo werden de eerste nummers gemijnd welke veelal bestonden uit pakketten van 20 tot 100 stuks, soms van eenzelfde soort, soms bestaande uit verschillende. Voor beginnende verzamelaars een leuke gelegenheid om aan een goede hoeveelheid materiaal te komen. Direct al zagen we de specifieke verzamelaars zich aftekenen: de mensen voor spoorwegen, voor trams, voor polders en waterschappen, voor verzekeringsmaatschappijen, voor bank aandelen enz. Meteen al werden mooie noteringen gemaakt: 1 Aktie des Bauvereins "Passage" van 100 Thaler uit Berlijn 1870: f 320,-; de Plantage Bortel uit Suriname 1778: f 525,-; Poyaisian Land Grant, 300 acres 1834: f 95,-; en nog een van 100 acres: f 110,-.

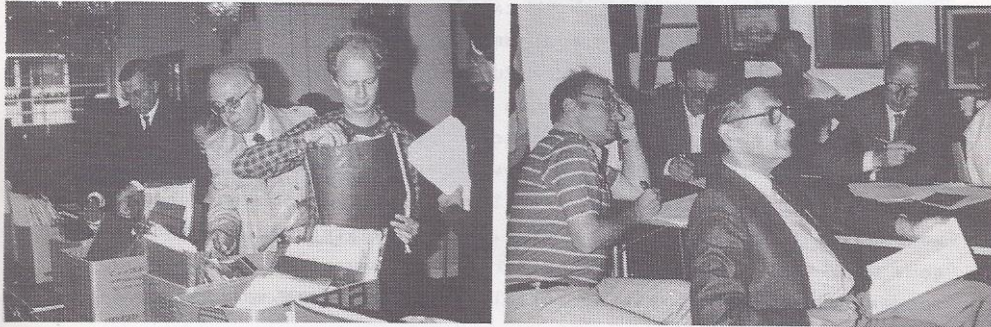
Op dat moment wisten de verzamelaars dat hun hobby toch de juiste was. In het afgelopen jaar waren er immers diverse pessimistische geluiden gehoord over Scripofilie en alles wat er omheen geschiedde. Maar zet zoals bij postzegels, munten en andere verzamelgebie-

den, maken we heden moeilijke tijden door.

Opvallend was verder, dat de leningen van de Confederate States van Amerika voor relatief lage prijzen weggingen.

Vijf Baby-Bonds uit de Staat Louisiana 1874 gingen naar een bekende verzamelaar, die dit duidelijk deed voor hemzelf en andere vrienden, zoals hij ons later verzekerde - f 55,-.

Voor beginners waren tevens albums, draagtassen en mappen voor aantrekkelijke prijzen te bemachtigen.

Twee zeldzame documenten uit de 18e eeuw ondertekend door de Prins van Oranje haalden de inzet niet (f 500,- en f 600,-). Een oude bekende, Burgemeesterschap der Stad Hoorn, Stedelijke Schuld uit 1808 met de zeldzame coupure van f 500,- bracht ook f 500,- op, weliswaar wat zachtere guldens dan tijdens de uitgifte. Dit werd gevolgd door een serie klapstukken: de Surinaamse Plantages, waarvoor van Duitse en Belgische zijde reeds traditioneel belangstelling voor getoond werd.

En inderdaad, de prijzen bewogen zich tussen de f 420,- en f 1450,- en de stukken gingen over de Oost- en Zuidgrens. Gestaaag bereikten we na een korte pauze-de veilingmeester en de deurwaarder moesten toch ook even kunnen uitblazen-de laatste acht nummers.

Hiernaar werd uitgekeken aangezien het uiterst zeldzaam materiaal betref van hoge kwaliteit. Van Engelse zijde kwam de belangstelling los: de gedane noteringen varieerden tussen de f 160,- en f 725,- voor dit Chinese materiaal van rond de eeuwwisseling. Het klapstuk was het laatste nummer -591-; een Gouvernement Impérial de Chine, een 5% lening van 500 frank niet uitgegeven in blankette vorm uit 1903. Opbrengst f 2000,-.

SCRIPORAMA VOLGEND JAAR

Van de zijde van Scriporama vernamen wij, dat door dit ongelooflijk grote succes van afgelopen september, de opzet voor de voorjaarsveiling voor hen onveranderd blijft. Er zal een vervolg komen op deze veiling met als aantrekkelijk punt wederom veel grote pakketten!

oooooooooooooooo

VEILING "DE ZON"

Op woensdagavond 26 september vond er bij de Zon een veiling van oude effecten plaats.

Er werden ditmaal 142 kavels ter tafel gebracht, in vergelijking met de voorgaande veilingen een gunstig aanbod.

Ongeveer 50% van de kavels waren Russische Spoorwegen, die echter tegen zeer gunstige prijzen werden toegeslagen.

De gemiddelde prijs voor de Russische spoorwegkavels bedroeg ongeveer f 35,-. (Eenkavel bestond overigens uit een aantal stukken) Er waren in deze veiling ook twee Surinaamse Plantageleningen, die voor resp. f 550,- en f 650,- excl. veilingkosten van de hand gingen. De 9 kavels Poyaisian Land Acres werden gemiddeld voor f 90,- toegewezen. Al met al was de totaal indruk van deze veiling gematigd optimistisch.

Voor we dit verslagje beëindigen willen we alle schriftelijke bidders op de effectenveiling van de Zon waarschuwen dit niet te doen zonder dat men op de kijkdag is geweest, want beide kavels van de drukkerij Plantijn waren uit verzamelaarsoogpunt totaal waardeloos daar ze doormidden gescheurd waren en er één helft ontbrak.

De totale veilingopbrengst bedroeg ongeveer f 6700,-, naar onze mening lang geen slecht resultaat.

oooooooooooooooo

15e VEILING FREUNDE HISTORISCHER WERTPAPIERE, FRANKFURT

Voor de 15e maal werd deze meest internationale veiling ter wereld gehouden op zaterdag 22 september j.l..

Er werd ditmaal meer schriftelijk geboden dan anders, zodat het minder levendig was in de zaal. Het klapstuk van de veiling werd een aandeel van de Berlinische Lebens-Versicherungs-Gesellschaft nom. 1000 Thaler uit 1836. De Mij bestaat nog steeds en is nu gevestigd te Wiesbaden. De inzet van DM 8500 kwam zeer spoedig uit op DM 11500,-.

Bij de Amerikaanse stukken bleven die met de handtekeningen van grote Amerikaanse persoonlijkheden zeer gevraagd. Vrij geregeld werd het veilen onderbroken voor de vrolijke noot, n.l. het uitreiken van jubileumflessen Duitse sect aan trouwe bezoekers en enthousiaste bieders.

Het aantal Nederlandse kavels was zeer beperkt. Een cert. van inlevering van een 2% obligatie der Vereenigde Oost-Indische Compagnie uit 1785 inzet DM 100 kwam op DM 300, Een aandeel in de Wereldtentoonstelling van 1883 (overigens een Belgisch stuk, zie jaargang 5, blad 4, blz 17) inzet DM 200 naar DM 220.

Ettelijke honderden bezoekers bezochten de zondag daaropvolgend de ruilbeurs. Er heerste een zeer geanimeerde stemming en ettelijke duizenden stuks gingen over in andere handen. Daarbij was een transactie van ruim 1600 stuks in één koop.

In een gesprek wat wij hadden met een der grootste Duitse handelaren de Heer Ullrich, sprak deze zijn verbazing uit over de geringe belangstelling in Nederland voor oude fondsen. Ook in Duitsland ziet men nog altijd Nederland als de bakermat van het effectengebeuren. De meeste oude stukken komen tenslotte uit Nederland en zijn qua oplage best interessant. Maar zij zijn naar de mening van Ullrich, zeer zwaar ondergewaardeerd. Dat de ruilbeurzen slecht bezocht worden was voor hem helemaal een raadsel. Zeker in vergelijking met andere landen in Europa waar de opkomst bij ruilbeurzen altijd erg hoog ligt. Hij stelde, dat bij opkomst van leden dat niet moet betekenen dat er daarom direct grof gehandeld moet worden, doch dat men met elkaar praat en leert, en dat vandaaruit interesse moet worden gekweekt.

VEILING DOOR ERIK BOONE , TE ANTWERPEN

Deze veiling werd gehouden in het verre van zonovergoten Antwerpen. Buiten was het guur en koud met de nodige regenbuien, doch binnen, in het Crest Hotel, goed op temperatuur. En zo moet het ook zijn bij een veiling. De veilingcatalogus bestond uit 528 te verkopen kavels. Zeer goed ingericht en voor een ieder zeer duidelijk leesbaar. Opmerkelijk was dat deze verkooplijst gebracht werd in 4 talen en 31 verschillende verzamelonderwerpen.

Honderden foto's lardeerden deze smakelijke aankleding.

De veiling; Helaas is dit voor een eenvoudige boven Moerdijker een lastige zaak, daar de veilingmeester niet alleen in vier talen werkt, doch de snelle omrekening van Belgische Frankskes is tegelijker tijd tamelijk ingewikkeld. Doch de aan(deel)houder wint. Enige opbrengstprijzen van Nederlandse stukken waren;

Stoomtram-Mij. Breskens-Maldegheem 1924 f 500,-	B.fr.2000
Probolingo Stoomtram Mij. 1895 f 1000,-	B.fr. 450
Plantage Alsimo Fahraeus en Laurin 1793 f 1000,- met een oplage van 30 stuks	B.fr.16000
Kerk der H.H. Agatha en Barbara te Oudenbosch, premieobl. nom. f 5,- met als afbeelding de kerk van Oudenbosch, welke een getrouwe copy is van de St. Pietersbasiliek in Rome	B.fr.3000
Amsterdamsche Kanaal Mij. twee kavels met ieder een stuk van deze Mij. f 1000,- en een van f 100,- 1861 beide	B.fr.2750
Eerste Nederlandsche Coöp. Beetwortel-Suikerfabriek te Sas van Gent 1900 f 400,-	B.fr.1250
Mentink's Meubelfabriek te Hilversum 1906 f 500 met een oplage van 20 stuks	B.fr.750
De Nationale Filmfabriek te Bloemendaal 1920 f 1000,- oplage 100 stuks	B.fr.750
Het voor Nederland belangrijkste stuk werd een obligatie uit 1734, uitgeschreven door Keizer Karel VI (de vader van Maria Theresia) en gefinancierd door de Amsterdamsche Bankier Willem Gideon Deutz (zie blad 1 van dit jaar)	B.fr.30000

Helaas ging dit stuk niet naar een Nederlandse koper. Overigens was dit stuk nog echt niet het duurste stuk uit deze veiling, die eer viel te beurt aan het oudste bekende Spaanse stuk, n.l. een aandeel van de Minas De Guadalcanal Votras & Co.

gevestigd te Madrid op 5 september 1725, getekend op
17 november 1725 (goud- en zilvermijn) B.fr.110000

Het resultaat van deze veiling was B.fr. 1.177.510, wat in Nederlands geld f 67.000 uitmaakt. De gemiddelde veilingkavel werd afgeslagen met c.a. f 153,-.

Een bijzonder goed resultaat wanneer men zich bedenkt dat dit de eerste maal is geweest, dat Eric Boone geveild heeft.

oooooooooooooooo

TENTOONSTELLING BIJ DE BANK MET DE **ƒ**

De in het vorige nummer aangekondigde tentoonstelling van oude effecten bij de Verenigde Spaarbank aan het Singel bij de Bloemenmarkt hangt nog tot 5 december.

oooooooooooooooo

LEDENLIJST: De volgende kandidaatleden hebben zich aangemeld

481	A.G.M. Derks	Horst
482	W.J. de Jong	Arnhem
483	Roeters van Lennep	Goes
484	J. van Dijk	's-Hertogenbosch
485	G.W. Van Dorp	Zwolle
486	G.M. Dekker	Nieuwegein
487	Mevr. A. Bousquet	Amsterdam
488	M.L. Molenaar	Rucphen
489	A.P.C. Quant	Ned. Den Berg

oooooooooooooooo

EERSTE NEDERLANDSCHE OUDE EFFECTEN ANTIQARIAAT
Keizersgracht 727 - 1017 DX Amsterdam
tel. 020-243075

Spec. aanbieding: 10 verschillende internationale Banken/Fin. inst.. Zeer decoratieve stukken f 150,-, plus f 7,50 verzendkosten.

Na overschrijving op rek. 22.37.50.964 Kas Ass. A'dam, volgt omgaand aangetekende toezending.

RUILBEURSPOSTER

De bezoeker van de afgelopen ruilbeurs heeft hem zeker zien hangen. Het was wel een zeer opvallende groene kleur.

De VVOF heeft een ruilbeursposter, waarmee zij het land ingaan. Gaarne vernemen wij of er leden zijn die een mogelijkheid hebben om deze plaat op te hangen op plaatsen waar veel geïnteresseerden zich kunnen ophouden.

oooooooooooooooo

Wist U;

dat de ruilbeurs er voor de gezelligheid is**dat c.a. 40% van de leden zich nog nooit hebben laten zien** dat er slechts 5% geregeld komt** dat de meeste kennisop deze dagen wordt opgedaan** dat

jong en oud bij de
oude stukken

de internationale veilingbezoekers er hun verslag doen** dat er geen entree geheven wordt** dat alle grote winkels in de buurt zijn** dat er op zaterdag nog nooit oorlog is geweest in Amsterdam** dat de Nederlandse ruilbeurzen de goedkoopste ter wereld zijn** dat op deze dagen de zeldzaamste papieren te zien zijn??

jong en oud bij de
sectie Russische
Spoorwegen

MAIL-BID IV 1984

Op onderstaande kavels kan door de leden schriftelijk worden geboden. Biedingen dienen uiterlijk drie weken na ontvangst van het blad aan de VVOF te worden verstuurd. Een kavel wordt toegewezen aan de hoogste bieder, die zo spoedig mogelijk een bericht, vergezeld van kostenopgave, ontvangt. Na ontvangst door de VVOF van het verschuldigde bedrag, worden de fondsen aan de kopers toegestuurt en vindt afrekening met de verkopers plaats.

Kopers betalen naast de koopsom uitsluitend de verzendkosten (aangetekend of met aangegeven waarde).

De verkoper wordt per kavel f 3,50 in rekening gebracht plus f 1,- voor ieder verkocht exemplaar.

Leden die stukken willen aanbieden voor verhandeling via Mail-Bid, worden verzocht de fondsen per post aan de VVOF te zenden.

In het volgende nummer zullen de opbrengsten gepubliceerd worden van de navolgende kavels.

Kwaliteitsaanduidingen

- UNC : als nieuw
- EF : als nieuw met een enkele vouw of te verwaarlozen plekje
- VF : meer dan eenmaal gevouwen, iets gevlekt, kleine beschadigingen
- F : zwaar gevouwen, scheuren wel of niet geplakt, andere mankementen
- VG : zwaar beschadigd, slechte kwaliteit
- ++ : decoratief

1	1	aand. Oost-Java Stoomtram Mij. f 100	1949	F
	3	amort.bew. Bataviasche Verkeers Mij. f 1000	1930	F
2	1	aand. Groninger Orchestvereeniging f 250	1918	F
3	1	aand. Houthandel v/h E&C Maathuis, Sappemeer f 1000	1919	VF
4	1	aand. Mij. tot Expl. der Onr. Goed. van de Erven B.H. Egberts te Dalftsen f 1000	1913	EF
5	1	aandeel idem		EF
6	1	aandeel idem		EF
7	1	cert. van aandeel Bank der Vereenigde Staten \$ 100	1852	VF
8	1	cert. idem		VF
9	1	aand. Unie Bank voor Nederland en Koloniën f 1000	1920	F
	1	aand. Deli Spoorweg Mij. f 1000	1899	VF
	2	aand. Cult. Mij. Soember Agoeng f 1000	1925	2xF
	1	aand. IJsselwerf f 1000	1919	VG
	1	cert. 7%wd pref. Tecolote Copper \$ 1000 A'dam	1929	EF
10	1	aand. Deli Spoorweg Mij. f 1000	1899	EF
	1	aand. idem	1913	VF
	5	aand. Cult. Mij. Soember Agoeng f 1000	1925	5xF
	1	aand. IJsselwerf f 1000	1919	VG
	2	cert. 7%wd pref. Tecolote Copper \$ 1000 A'dam	1929	EF
	2	cert. wd pref. aand."A" Wabash Railw. \$ 1000 A'dam	1932	2xF
			1894	VF

11	1	obl. Rusland Staat Rbl 125	1894		VF
	1	obl. Gecons. Spoorweg Mij. Rbl 625 2e serie	1889 1096b		VF
	1	obl. Kursk-Charkow-Asow RM 1000 SU E 1033b	1889		VF
	1	obl. Moskou-Kiew-Woronesch RM 1000	1895 SU E 1066c		VF
	2	obl. Iwangorod-Dombrowa Rbl 125	1882 SU E 1026a	2xVF	
	1	obl. idem Rbl 625	SU E 1026b	VF	
	2	obl. Südwest Eisenbahn Rbl 125	1885 SU E 1143a	2xVF	
	1	obl. Wladikawkas Rbl 125	1894 SU E 1160a	VF	
12	1	liq cert. United States of America/State of Louisiana			
		Parish of Orleans	1875		VG
	1	obl. Confederate States Of America \$ 1000	1863/1-1-1875		
		C 92			F++
13	3	aand. Noord-Brabantsch-Duitsche-Spoorweg Mij.			
		f 250	1875	3xVF	
14	1	aand. Ned. Tramweg Mij. f 100	1907	F	
	4	onderaand. idem f 12,50	1907	4xVF	
15	1	obl. Confederate States of America \$1000	1864 Criswell 144a		
				VF++	
	1	obl. State of Louisiana \$ 5 "BABY BOND" Criswell 80a			
		Nummering in Rood		VF++	
16	1	org. cert. van 64 shares The Baltimore and Ohio RR Comp.			
			1896	VF++	
	1	org. cert van 100 shares Missouri, Kansas and Texas			
		Railway Comp. 1881 groen		VF++	
17	1	org. cert. van 20 shares The Baltimore and Ohio RR Comp.			
			1918	VF++	
	1	org. cert. van 100 shares The New-York, Chicago and			
		St. Louis RR Comp.	1951	VF++	
18	2	org. cert. van \$ 25000 8 5/8 % lening der Sohio/BP			
		Trans Alaska Pipeline Finance Inc. 1975/83		VF++	
19	1	aandeel Comp. Universelle du Canal Interoocéanique de			
		Panama, Fr.fr. 500	1880	VF++	
20	1	pref. aand. Brazil Railway Comp. \$ 100	1912	VF++	
	1	4½% obl. Brazil Railway Comp. Fr.fr. 500	1909	VF++	
21	1	4½% obl. Brazil Railway Comp. £ 100	1909	VF++	
22	1	bewijs van betaling van de 100ste penning volgens de wet			
		van 16-6-1795 (onroerend goed belasting) getekend te			
		Amsterdam 29 april 1802		EF	
23	1	obligatie Maatschappij voor Landontginning te Apeldoorn			
		f 5	1873	VF++	
24	1	aand. Nederlandsch-Indische Spoorweg Mij F 250	1920	VF++	
	1	aand. idem f1000	1920	F++	
25	1	aand. Transvalia, Land-Expl. & Mijn Mij. f 60	1897	VF	
26	1	5% obl. China Reorganisatielening 1913 £ 20			
		Hong-Kong and Shanghai Banking Corp.		VF++	
	1	5% obl. China Reorganisatielening 1913 RM 409			
		Deutsch-Asiatische Bank		VF++	
27	1	5% obl. China Reorganisatielening 1913 Fr.fr. 505			
		Banque de L'indo-Chine		VF++	
28	1	5% obl. China Reorganisatielening 1913 Fr.fr. 505			
		Russisch-Asiatische Bank		VF++	

29	1	5% obl. China Reorganisatielening 1913 Rbl. 189,40		
		Russisch-Asiatische Bank (groen)		VF++
	1	5% obl. China Reorganisatielening 1913 Fr.fr. 505		
		Russisch-Asiatische Bank (bruin)		VF++
30	1	obl. Lung-Tsing-U-Hai-Railway Fr.fr. 500 1920		VF
	1	obl. Lung-Tsing-U-Hai-Railway Fr.fr. 500 1921		F
	1	obl. Lung-Tsing-U-Hai-Railway Fr.fr. 500 1922		VF
31	7	obl. 5% Emprunt Industriel China 1914 Fr.fr. 500	5xVF, 2xF++	
32	1	aand. Mines de Balia-Karaïdin 1904 Fr.fr. 100		VF++
	1	aand. Plantations de Batangara 's-Hage f 50 1922		VF
	1	obl. 3% conversie lening Argentinië P. 100 1946		VF
33	1	aand. Mines de Balia-Karaïdin 1904 Fr.fr. 100		VF++
	2	aand. Plantations de Batangara 's-Hage f 50 1922	1xF, 1xVG	
	1	obl. 3% conversie lening Argentinië P. 100 1946		VF
34	1	aand. Chemin de Fer de Lille à Valenciennes Fr.500 1869		VF
35	1	aand. Chemin de Fer de Lille à Valenciennes Fr.500 1869		VF
	1	aand. Chemin de Fer d'Orléans à Rouen Fr.500 1870		F
36	1	winstbew. À la Reine d'Angleterre 1924		VF++
37	1	aand. Perfecta, Brussel 1924		VF+
	1	aand. Cie. des Eaux de San Antonio, Antwerpen Fr.100 1910		VF++
	2	aand. Galang Besar Rubber Plantations Londen, Sh 50 1914		VF+
38	1	4% obl. Cie. Nationale d'Electricité Parijs Fr.125 1900		VF++
	1	aand. Soc. Intern. pour l'exploitation Industrielle de la Houille Bleue, Parijs 1927 Fr. 100		VF+
39	1	winstbew. Omnibus de Paris 1928		F
	1	aand.à 10 st. Negociacion Minera de San Rafael y Anexas, Mexico 1923		VF+
40	1	winstbew. Etablissements A Lecomte, Dakar 1927		VF++
41	2	aand. Transvalia, A'dam 1897 F 60,-		2xVF
	3	winstbew. Hôtel Baltimore, Parijs 1924		3xVF
42	45	winstbew. Mines d'Or de Kilo Moto, Brussel 1944		45xVF+
43	1	aand. Crédit Foncier Argentinië, Parijs 1920 Fr. 500		VF++
	1	obl. Lung-Tsing-U-Hai-Railway Fr.fr. 500 1921		VF
	2	aand. Mines d'Or de Bao-Lac 25 piasters, Hanoi 1926		2xVF
44		idem als kavel 43		
45		idem als kavel 43		
46		idem als kavel 43		
47		idem als kavel 43		
48	1	premie obl. Exposition Universelle, Parijs 1889		VF+
	1	aand. Tramways et d'éclairage de Tientsin 1919		F
	2	obl. 6% Ferrocarriles Nacionales de Mexico \$ 20 1914		2xVF
	1	aand Russian Collieries Co. Londen 1902		VF++
49	1	opr.bew. Mines d'Or de Porcecito Brussel 1928		VF
	4	premie obl. Tentoonstelling Arts Décoratifs et Industriels Parijs 1925	2xF, 2xVF	
	1	aand. Pétrole Trust, Parijs 1924		VF+

50	1 opr. bew. Société Immobilière de la Grande Plage d'Hyères, Parijs	1927	VF+
51	2 opr. bew. Société Immobilière de la Grande Plage d'Hyères, Parijs	1927	2xVF+
52	1 aand. Barcelona Traction Light and Power	\$100 1923	F
	1 aand. idem	\$100 1925blauw	F
53	6 aand. Nieuw Tjissalak 'S-Hage f 20,-	1901	2xF, 4xVF+

OPBRENGSTLIJST MAIL-BID III

1 f 15,-	11 f 10,-	21 f 32,-	31 f 4,-
2 - 3,-	12 - 65,-	22 - 32,-	32 - 5,-
3 - 25,-	13 - 75,-	23 - 10,-	33 - 5,-
4 - 20,-	14 - 85,-	24 - 25,-	34 - 10,-
5 - 16,-	15 - 45,-	25 - 25,-	35 - 10,-
6 - 20,-	16 - 6,-*	26 - 25,-	36 - 7,-
7 - 20,-	17 - 11,-	27 - 11,-	37 - 6,-
8 - 20,-	18 - 8,-	28 - 11,-	38 - 6,-
9 - 20,-	19 - 8,-	29 - 11,-	39 - 5,-
10 - 15,-	20 - 3,-	30 - 15,-	*; na loting!

AGENDA

- 24-11 Veiling Tschöpe, Hotel Ramada, Düsseldorf
- 1-12 Ruilbeurs in "Dulle Griet", Vrijdagmarkt 50
vanaf 14uur te Gent
- 2-12 Ruilbeurs Wirtschaftsmuseum, Düsseldorf
- 6-12 Veiling Phillips, Londen
- 11-12 Veiling (Fernauktion) 3-Hasen, Asperg
- 12-12 Ruilbeurs ÖCHW, Wenen
- 15-12 Veiling Gilbert J.L. Masure, Hotel Royal Windsor, Brussel
- 19- 1 Sectie vergadering Russische Spoorwegen, Leeuwarden
Ruilbeurs VVOF, Leeuwarden (zie elders in dit blad)
- 23- 2 Ruilbeurs VVOF, Amsterdam
- 23- 2 Veiling Stadtparkassa, Ludwigshafen
- 9- 3 Veiling Tschöpe, Hotel Ramada, Düsseldorf
- 16- 3 Veiling Freunde Historischer Wertpapiere, Frankfurt
- 17- 3 Ruilbeurs Freunde Historischer Wertpapiere, Frankfurt
- 7t/m9-6 10 jaars festiviteiten EDHAC

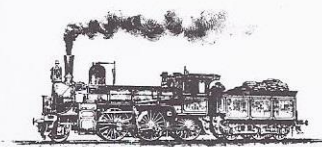
Nieuwe catalogus van Russische Sporen

In Westduitsland is een vernieuwde uitgave op de markt gekomen van de toonaangevende catalogus van Drumm en Henseler over Russische spoorwegleningen „Historische Wertpapiere Band I Russische Eisenbahn-Obligationen“, uitgegeven in Frankfurt.

Dit boek is via de VVOF te bestellen en kost f 29,75. (excl. verzendkosten).

DRUMM / HENSELER

Old Securities
Titres historiques
Historische Wertpapiere

Volume 1 Tome 1 Band 1

Russian Railway Bonds
Obligations des chemins de fer russes
Russische Eisenbahn-Obligationen

1859 - 1914 - 1918

BESTUUR

F.P.R. Selle	Voorzitter
P.E. Baas	Secretaris
J.H.B. Visker	Penningmeester Mail-Bid
H.J. Bruinsma	Beurzen
J.A. van der Stoel	Administrateur Financien
W.P.J. van As	P.R.

Secties speciaal onderwerpen

Russische Spoorwegen	S.D. Feenstra
Scheepvaart	J.E.H. Haen

Effekten-Album voor slechts f 60,-

Wie oude effekten is gaan verzamelen, is al snel op het niet onaanzienlijke probleem gestuit hoe hij zijn stukken, zo goed mogelijk beschermd, bewaren kan.

Albums waarin ook grotere stukken opgeborgen kunnen worden, zijn moeilijk in de handel te verkrijgen en zijn bovendien nogal prijzig. Toch is een goede presentatie van een verzameling erg plezierig.

Het bestuur van de V.V.O.F. heeft hierin voorzien door speciale effekten-albums te doen vervaardigen.

Bij deze stevige plastik banden, voorzien van een 4-rings mechaniek behoren 20 (losbladige) helder plastik show-hoezen, elk met een zwart insteekvel. Inklusief 20 opberghoezen kost eik album slechts f 60,- (afgehaald bij de V.V.O.F.)
